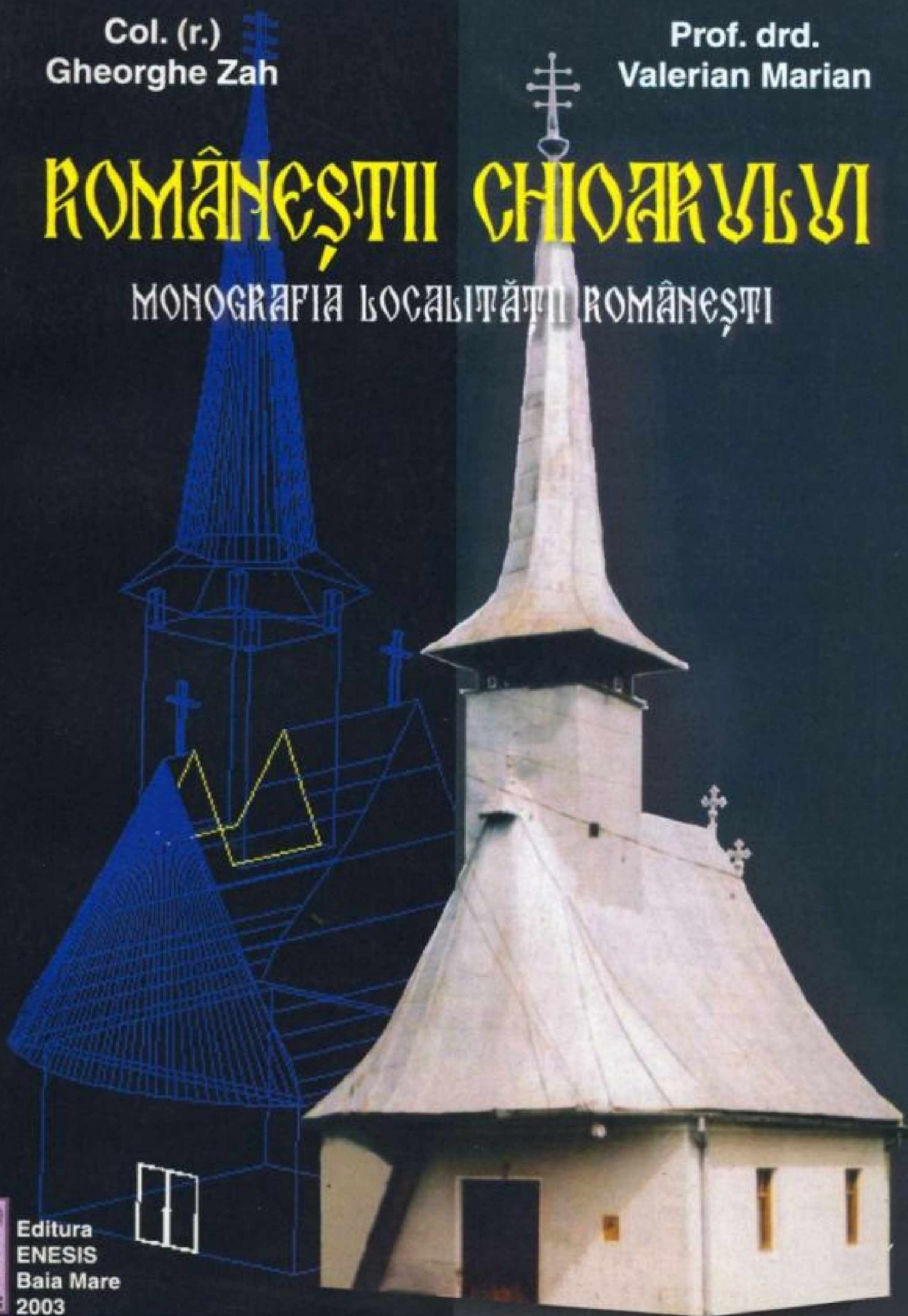

Col. (r.)
Gheorghe Zah

Prof. drd.
Valerian Marian

ROMÂNEȘTI CHIOARULUI

MONOGRAFIA LOCALITĂȚII ROMÂNEȘTI

Editura
ENESIS
Baia Mare
2003

Col. (r.) GHEORGHE ZAH

S-a născut la 11 martie 1934, în satul Mesteacăn, comuna Valea Chioarului, județul Maramureș, într-o familie de țărani, fiind cel de-al zecelea copil al lui Teodor și Iuliana Zah.

Studii: Absolvent al școlii Metalurgice (Liceul Industrial „Astra”) Brașov, Școala Militară de Ofițeri de Intendență și Finanțe Craiova, Academia de Înalte Studii Militare, Institutul de Științe Economice, Cursul Post Academic de Specialitate, Cursul Post Academic Superior de Strategie, a lucrat timp de 40 de ani în armată îndeplinind de la cea mai mică funcție pe linie de intendență până la funcția de Locțiitor al Comandantului Armatei a IV-a Transilvania pentru logistică.

Este autorul a 15 lucrări de istorie locală și monografii (Cartea satului Mesteacăn-1994, Viața religioasă a satului Mesteacăn-1995, Viața și opera poetului țăran Gheție Isidor-1996, Personalități ale satului Mesteacăn-1997, Satul Mesteacăn în imagini-1998, Monografia satelor Valea Chioarului, Durușa, Fericea, Vărai, Curtuișu Mare, Frâncenii Boiului din județul Maramureș și Țăcșor din județul Bistrița Năsăud, File din Coloana Eroilor Clujeni-2001, File din Coloana Eroilor Maramureșeni-2001 și Personalități ale Intendenței Militare Române-2002). A înființat Fundația „Fiii satului Mesteacăn” (1997) pentru a ajuta copiii și bătrânii satului, a organizat și condus trei întâlniri cu fiii satului Mesteacăn, a organizat și condus patru întâlniri cu promoția de Ofițeri 01.03.1953, a organizat două întâlniri cu promoția 1957 a Academiei de Înalte Studii Militare, Facultatea Servicii, a organizat și condus cinci ediții ale „Concursului feminin de cosit iarbă și făcut plăcinte crețe”, a ridicat în satul Mesteacăn Monumentul Eroilor și a construit și dotat o mini-bază sportivă și un teren de joacă pentru tineretul și copiii satului.

Îndeplinește funcția de vicepreședinte al Uniunii Naționale Cultul Eroilor județul Cluj și funcția de președinte al Comisiei de Cenzori a Uniunii Județene a Cadrelor în Rezervă și Retrăgare Cluj și a Asociației Refugiaților din județul Cluj.

Cei trei copii ai săi sunt toți ingineri.

Prof. drd. VALERIAN MARIAN

S-a născut la data de 30 octombrie 1978, în localitatea Săbișa, județul Maramureș, fiul preotului Valer Marian și al profesoarei Florica Marian.

A urmat ciclul primar și gimnazial în orașul Seini iar apoi Seminarul Teologic „Sfântul Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare.

Este licențiat al Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, promoția 2002. În perioada studenției a activat în cadrul „Asociației Studenților Ortodocși Români” (A.S.C.O.R.) din Sibiu.

Este autorul lucrării de licență în teologie: „Predica Sfântului Apostol Pavel”, întocmită sub îndrumarea Pr. Prof. Dr. Sebastian Șebu.

A urmat cursurile de master ale aceleiași Facultăți de Teologie din Sibiu, la Secția Practice, pe care le-a absolvit în promoția 2002-2003, întocmind lucrarea de disertație cu titlul: „Învățăături desprinse din omiliile Sfântului Ioan Gură de Aur”, tot sub îndrumarea Pr. Prof. Dr. Sebastian Șebu.

Este autor al lucrării „Monografia satului Frâncenii Boiului-Județul Maramureș și propovăduirea Bisericii Ortodoxe” - 2002.

Din anul 2003 urmează cursurile de doctorat ale Facultății „Andrei Șaguna” din Sibiu, la specialitatea Omiletică-Cahehetică, având ca și coordonator pe același Pr. Prof. Dr. Sebastian Șebu.

În prezent activează ca și profesor la Seminarul Teologic „Sfântul Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare.

C U P R I N S

ARGUMENT	11
----------------	----

I. FILE DIN ISTORIA MARAMUREȘULUI.

1. Caracteristicile geografice ale zonei Maramureșului	15
2. Principalele aspecte ale istoriei Maramureșului	20
3. Biserica din Maramureș	27
4. Țara Chioarului – Cetatea de Piatră	64

II. MONOGRAFIA ȘI ETNOGRAFIA LOCALITĂȚII ROMÂNEȘTI.

1. Cadrul geografic și istoric al	78
2. Evoluția demografică de-a lungul anilor	83
3. Biserica și credința în sat	86
4. Școala în sat	89
5. Ocupațiile tradiționale	93
A) Ocupații de bază	
a) Agricultură	
b) Creșterea animalelor	
c) Pomicultura	
B) Ocupații secundare	
a) Culesul din natură	
b) Vânatul	
c) Făcutul horincii	
6. Meșteșugurile în sat	110
a) Tâmplăria	
b) Zidăritul	
c) Fierăritul	
d) Torsul și țesutul	
7. Gospodăria țărănească	115
8. Locuința țărănească	120
a) Arhitectura	
b) Tipuri de locuințe	

c) Interiorul locuinței	
d) Țesăturile locuinței	
9.Portul popular	129
a) Portul femeesc	
b) Portul bărbătesc	
10.Obiceiurile în sat	133
A.Obiceiuri corespunzătoare	
Anotimpurilor	
a) Obiceiuri de iarnă	
b) Obiceiuri de primăvară	
c) Obiceiuri de vară	
d) Obiceiuri de toamnă	
B.Obiceiuri familiale	
a) La nașterea pruncului	
b) La nuntă	
c) La înmormântare	
C.Obiceiuri ocazionale	
III.Genealogia familiilor stabilite în sat	173
GLOSAR	206
ANEXA	214
1. Hartă. Dacia Preistorică	
2. Hartă. Dacia înainte de cucerirea romană	
3. Hartă. Dacia romană	
4. Hartă. Țările românești în timpul migrației	
popoarelor, 271 – 1247	
5. Hartă. Transilvania între 1400 – 1601	
6. Hartă. Județul Maramureș	
7. Schiță. Comuna Boiu Mare	
8. Cronologia principalelor evenimente ale	
satului Românești	
9. Situația cu casele existente în sat	
10. Situație cu casele dispărute din sat	
11. Dinamica populației satului	
12. Situația cu fiii satului cu studii superioare	
13. Situația cu învățătorii ce au slujit în sat	

14. Situația cu preoții ce au slujit în sat
15. Situația cu primcoratorii bisericii
16. Situația cu fățul bisericii
17. Situația cu longevivii din sat
18. Situația cu decese anormale
19. Situația cu eroii din sat
20. Situația cu veteranii din sat
21. Situația cu persoanele văduve din sat

BIBLIOGRAFIE	237
CUPRINSUL CĂRȚII	241